

Vlaams
Parlement

vergadering **C241**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 22 april 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het federale museale wanbeleid en de mogelijke weerslag daarvan op Vlaanderen – 2775 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de compatibiliteit van coronasteunmaatregelen in de cultuur- en evenementensector – 2810 (2020-2021)	8
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de voorstellen van de Taskforce Cultuur voor de verdere ondersteuning van de culturele sector in coronatijden – 2938 (2020-2021)	9
VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de toekomst van de Boekenbeurs – 2856 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het advies van het BoekenOverleg en het voortbestaan van de Boekenbeurs – 2873 (2020-2021)	11

VRAAG OM UITLEG van Filip Brusselmans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het federale museale wanbeleid en de mogelijke weerslag daarvan op Vlaanderen – 2775 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Johan Deckmyn

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Beweren dat er wat schort aan het federale archief- en museumbeleid is natuurlijk een understatement. Het is al jaren een publiek geheim dat dat beleid veruit ondermaats is. In de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (KMSK) in Brussel sluiten de zalen met de meesterwerken van de oude meesters, waaronder Rubens, Bruegel en Rembrandt, al zeker tot 15 oktober, voor minstens een half jaar dus. Tenzij uw naam Brad Pitt is, dan gaat er blijkbaar toch wel een en ander open, maar dat laat ik voor rekening van het museum zelf. Naar verluidt zouden de KMSK Brussel de zalen willen heropenen waar zich het Fin-de-Siècle Museum bevindt. Dat betekent een verschuiving van de schaarse suppoosten en dus vond de directie er niets beter op dan de andere topstukken uit de collectie ontoegankelijk te maken.

Het museum stelt dat de coronacrisis mee verantwoordelijk is voor het sluiten van de zalen, maar we weten allemaal dat de malaise al begon voor de pandemie uitbrak. Sommige contracten werden niet verlengd en mensen die met pensioen gingen, werden niet of amper vervangen. Daardoor beschikt het museum nu over te weinig bewakingspersoneel.

Sowieso toont het museum maar een fractie van de collectie. Eerder werd de collectie Moderne Kunst al weggehaald om plaats te maken voor het Fin-de-Siècle Museum, een project van de niet geheel onbesproken directeur Michel Draguet. De condities waarin de werken worden getoond en bewaard, botst al jaren op kritiek in binnen- en buitenland, maar niemand voelt zich blijkbaar geroepen om daar ook werkelijk iets aan te doen. De infrastructuur en de gebouwen zijn hopeloos verouderd en beantwoorden al jaren niet meer aan de minimumvoorwaarden waaraan een volwaardig museum dient te beantwoorden. De klap op de vuurpijl was dat de pas gerestaureerde Rembrandtzaal een paar maanden na de heropening weer dicht moest wegens vochtproblemen. Een aantal zalen wachten al jaren op restauratie en de opslag is ondermaats. Kortom, ik denk dat voor iedereen het probleem duidelijk is.

Wat er in de KMSK Brussel aan de hand is, is jammer genoeg symptomatisch voor het federale non-beleid voor de archieven en museale collecties. Het ooit zo prestigieuze Museum Kunst & Geschiedenis in het Jubelpark, dat een van de grootste en interessantste museale collecties van het land beheert, knipte zo drastisch in de openingsuren dat het bijna de facto gesloten is. Ook hier is al jaren sprake van verouderde infrastructuur, vochtproblemen en mismanagement. En dan zwijg ik nog over de ronduit schandalige toestanden in het nabijgelegen Legermuseum, of over het Antwerpse Rijksarchief, dat al jaren in het Oost-Vlaamse Beveren – niet ver van mij vandaan – ligt weg te rotten.

Wat mij vooral in deze malaise stoort, is dat het ook een weerslag heeft op Vlaanderen. Vlaams minister Zuhair Demir, ooit op federaal niveau nog bevoegd voor de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten, heeft via Toerisme Vlaanderen mee geïnvesteerd in de opfrissing van de Bruegelzaal als onderdeel van de Oude Meesters. Hier wordt dus Vlaams geld vergooid. Uw collega Demir, minister-president, onderstreept in een verklaring dat we 'met onze Vlaamse meesters goud in handen hebben' op toeristisch vlak. In Gent gaat net op dit moment het nieuwe

bezoekerscentrum van het Lam Gods open: een extra reden voor de kunstliefhebber om na de barre coronatijden naar Vlaanderen af te zakken. Dat roept allemaal toch wat vragen op, gezien de geschetste problematiek.

Hoe vaak is de heersende malaise binnen de federale musea en archieven al ter sprake gekomen tijdens de zogenaamde interfederale gesprekken rond Cultuur? En als dit al gebeurde, had ik graag vernomen welk standpunt u ter zake hebt ingenomen.

Hoeveel heeft de Vlaamse overheid in de laatste vijf jaar geïnvesteerd in onder federale bevoegdheid opererende museale instellingen, archieven of tentoonstellingen? Graag een opsomming daarvan, over de verschillende beleidsdomeinen heen, mocht dat het geval zijn.

En vooral: welke initiatieven plant u om de geschetste problematiek aan te pakken? We weten dat het initiatief niet onmiddellijk van de federale overheid zal komen, we wachten er al zo lang op. Maar de deelstaten zijn bevoegd voor Cultuur, de deelstaten doen beter. Wat gaat u doen, minister-president, om dit aan te pakken?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

– Karin Brouwers treedt als voorzitter op.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Brusselmans, zoals mijn collega-minister Demir betreur ik ten zeerste dat de collectie Oude Meesters in de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België tijdelijk gesloten is. De collectie is belangrijk en heeft internationale aantrekkingskracht.

Het beheer en de financiering van de federale wetenschappelijke instellingen is tot op heden niet aan bod gekomen tijdens de interministeriële conferenties Cultuur. Zoals u weet, ben ik niet de voogdijminister van deze instellingen en valt het beheer van deze instellingen onder de exclusieve bevoegdheid – dat is een stuk culturele restbevoegdheid – van de federale overheid. Ik doe dan ook geen uitspraken over hoe de federale collega's hun instellingen organiseren en vormgeven, en respecteer de geldende bevoegdheidsverdeling in dezen. Zoals u weet, zijn de gemeenschappen geen structurele partners in het beheer of het beleid. Vanuit de gemeenschappen streven wij wel meer samenwerking na, bijvoorbeeld projectmatig. Ook op het vlak van collectiemobiliteit is bijvoorbeeld meer samenwerking echt aangewezen.

Vanuit het Departement Cultuur, Jeugd en Media werden er geen subsidies toegekend ter ondersteuning van projecten van federale wetenschappelijke museale instellingen. Er is wel, zoals u weet, de samenwerking met BOZAR, als een van de drie culturele federale instellingen.

Welke initiatieven plan ik? Zoals ik net zei, valt deze problematiek niet onder mijn bevoegdheid. Wel ben ik bereid hierover het gesprek aan te gaan met de federale voogdijminister Wilmès. Ik wil bekijken wat de Vlaamse Gemeenschap kan betekenen op het vlak van museale samenwerking, bijvoorbeeld met betrekking tot de ontsluiting van de waardevolle collecties. Ten tweede ben ik ook bereid de ruimere problematiek mee te nemen naar de volgende interministeriële conferentie Cultuur, om hierover met de andere gemeenschappen van gedachten te wisselen.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister-president, dank u voor uw antwoord. Het is niet omdat het niet uw bevoegdheid is dat u het niet ter sprake kunt brengen op het overleg, temeer omdat er wel degelijk Vlaams geld naar de

instellingen vloeit. Maar ik hoor dat u daar een opening laat om het toch mee te nemen. Daar ben ik tevreden over.

Maar goed, misschien moet ik tot de kern van mijn betoog komen. Een van uw voorgangers als minister-president stelde ooit: 'Wat we zelf doen, doen we beter.' Deze vaak herhaalde zin wordt niet altijd in een even positieve context gebruikt. Maar goed, het is er eentje dat blijft spoken en dat nog altijd de filosofie moet zijn van deze Vlaamse Regering. Ik stel dus eigenlijk een soort van retorische vraag aan u, namelijk of u bereid bent om dat te doen wat geen enkele cultuurminister voor u durfde te doen, maar dat in feite een logisch gevolg is van de hele federale logica. Men stelt dat het cultuurbeleid grotendeels wordt gedragen door en gestoeld is op de cultuurgemeenschappen. Voor sommigen klinkt dat wellicht als vloeken in de kerk. Maar splits toch gewoon die federale museale instellingen, en zorg ervoor dat de restbevoegdheid ook naar Vlaanderen komt. Een halve eeuw geleden hebben wij bijvoorbeeld nog de oudste universiteit in ons land gesplitst. Ik zie niet in waarom dat vandaag niet mogelijk zou kunnen zijn met deze musea. Doorbreek dus deze malaise. Geef Vlaanderen waar het recht op heeft. Vandaar mijn tweede vraag, minister-president: bent u bereid om op dat volgende overleg de eventuele splitsing van de federale museale instellingen op tafel te leggen?

De voorzitter: De heer Pelckmans heeft het woord.

Gustaaf Pelckmans (Groen): Dit onderdeel interesseert me heel erg. Ik dank enerzijds collega Brusselmans voor de vraag, anderzijds zijn de manier en de toon van zowel de vraag als het antwoord tegelijkertijd ook het probleem. We zijn allemaal heel fier op die instellingen. We kennen ze ook allemaal. Maar het is zoals bij de oude suikertantes: iedereen wil er wat van, maar niemand is ervoor verantwoordelijk als ze ziek zijn.

We moeten hier eens even onze klakken afzetten. We moeten dat bekijken vanuit een puur cultureel perspectief.

We weten allemaal dat hier grondige hervormingen nodig zijn. Laat ons niet naar elkaar kijken. Ik denk dat zowat elke partij hier al een minister of staatssecretaris op versleten heeft, waarbij men nooit tot een goed eindresultaat is gekomen.

Mijnheer Brusselmans, het hele voorstel om België te splitsen, u weet hoe irreëel en hoe ver weg en mythisch dat is. Laat ons het dan hier ter plekke aanpassen. Wat u wel goed gesuggereerd hebt, en ik roep daar de minister-president op – we hebben nu eens echt een minister-president die ook minister van Cultuur is – om eens puur vanuit cultuurperspectief een voorstel te doen aan de interministeriële conferentie. Als je allemaal iets wilt van iemand, dan moet je allemaal samen verantwoordelijkheid nemen. Doe een voorstel om samen een masterplan te maken, een masterplan voor de federale wetenschappelijke instellingen waarin je én het management, én de infrastructuur, én de wetenschappelijke onderbouw grondig aanpakt, en waar je daar samen middelen in steekt. Wie het dan uiteindelijk zal financieren, dat moet dat masterplan maar uitmaken. Maar dit is van zo'n groot belang, van zo'n enorme opportuniteit voor de uitstraling, niet alleen van België, maar ook van Vlaanderen en Wallonië en alle gewesten, dat we hier eens anders over moeten denken dan altijd opnieuw dat spelletje dat we spelen om dat in de politieke context van staatshervormingen te steken. Ik vraag bij dezen aan de minister-president: is die bereidheid er, om die 'klak' af te zetten en om een andere hoed op te zetten als culturo, en in dezen de vlucht vooruit te nemen en dat voorstel te formuleren?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Ik kan mij vooral aansluiten met wat collega Pelckmans heeft gezegd. Reeds voor de zesde staatshervorming zijn de federale culturele

musea restbevoegdheid – de minister-president zegt het heel correct – en dat betekent dat ze eigenlijk al vele decennia stiefmoederlijk behandeld zijn. Dat leidt allemaal tot 'stilleven met emmer en dweil' – ik heb daar ooit een opiniestuk over geschreven – omdat in meerdere zalen het water effectief binnensijpelt langs de lekkende daken. De toestand van de gebouwen in de meeste federale musea staat in schril contrast tot de rijkdom van de collecties.

Ik wil mij engageren, ik heb het ook al aan de federale minister gevraagd – die toch ook iemand op Cultuur heeft, op zijn vicekabinet – om samen met de andere collega's in de Federale Regering een masterplan te maken om te kijken wat er kan gebeuren. En 'masterplan' is ook het woord dat ik toen gebruikt heb.

Minister-president, ik richt mij ook tot u, om uw federale collega's daarin aan te sporen, en om dat in de volgende vergadering op de agenda te zetten, om tot zo'n masterplan te komen.

Karin Brouwers (CD&V): Als u het mij toestaat, zou ik graag ook zelf nog even tussenkomen op deze op zich interessante vraag. Het lijkt inderdaad een beetje moeilijk om collecties te gaan splitsen. Ik weet niet of collega Brusselmans beseft wat dat voor de collectie van de KU Leuven betekend heeft. Collecties splitsen is echt iets wat je niet doet. Bij boeken gaan dan bij wijze van spreken de oneven nummers naar daar en de even naar daar. Dat soort toestanden willen we toch liever niet meer meemaken. Wat wél zou moeten kunnen gebeuren is dat de gemeenschappen, waar al die expertise zit rond erfgoed – want federaal zit dat er niet meer – op de een of andere manier betrokken kunnen worden, dat er een gezamenlijk beheer zou kunnen komen. Ik denk dat het het best die richting zou uitgaan, niet alleen omdat wij de erfgoedexpertise binnen onze bevoegdheid hebben, maar ook alle belendende percelen: de linken die je kunt leggen met onderwijs, met toerisme enzovoort. Het betrekken van de gemeenschappen, of zelfs een gemeenschappelijk beheer door de gemeenschappen, dat zou een interessante piste kunnen zijn.

Want het is natuurlijk verschrikkelijk wat er allemaal gebeurt, vooral met de gebouwen. Maar een volledige splitsing, ik weet niet of we daarmee de collecties eer aan doen. Ik denk dat we daar zeer voorzichtig mee moeten zijn. Ik ben het wel eens met de vorige spreker dat we het ook vanuit Cultuur moeten bekijken en niet in een ideologisch gekleurde staatshervormingspiste. Ik denk dat de gemeenschappen best wel kunnen samenwerken. Maar dit is een persoonlijke visie die ik even wil meedelen. Ik hoop dat daarover ook gepraat kan worden met het federale niveau, dat men dat dan ten minste doet om de zaak beter te gaan beheren dan op dit moment het geval is.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Eerst en vooral antwoord ik op de vraag van de heer Brusselmans. Wat u voorstelt, is natuurlijk complete sciencefiction. Je kunt natuurlijk in een wereld leven waar je met al de rest geen rekening moet houden. Dan is alles heel eenvoudig en simpel. Om die restbevoegdheden naar Vlaanderen te halen en dus splitsen of eender wat, of het onder gemeenschappelijke voogdij van de gemeenschappen te brengen, dat zijn allemaal interessante pistes, maar daar heb je een aanpassing van de bijzondere wet op de bevoegdheden voor nodig, en dat is een meerderheid in beide taalgroepen. U mag binnen veertien dagen eens polsen of die te vinden is. Maar of die meerderheid er binnen veertien dagen zal zijn? Iets in mij zegt dat dat elementen zijn die in de staatshervormingsronde die men voorbereidt, mee op tafel moeten komen, wat de formules dan ook is: splitsen, gemeenschappelijk beheer, weet ik veel wat. Dat lijkt me nogal wieses.

Ik denk dat mevrouw Brouwers daar 100 procent gelijk in heeft: de competenties om zoiets te beheren, zitten niet meer op federaal niveau. Er zijn drie collega's

tussengekomen om van mij op dat vlak initiatieven te vragen. Ik heb tijdens mijn antwoord aan de heer Brusselmans al gezegd dat ik dat ter sprake wil brengen. Maar wanneer het federale niveau op dat punt zegt dat ik mij niet te moeien heb, dat het zijn bevoegdheden zijn en ik ervan af moet blijven, dan is de kous af. De partijen van drie collega's die tussengekomen zijn, maken allemaal deel uit van de Federale Regering. Ik ben bereid om op een constructieve manier met de federale overheid te kijken hoe we dit schandaal – ik denk dat ik het met die term kan benoemen – gezamenlijk kunnen oplossen. Ik ga dat op de volgende interministeriële conferentie ter sprake brengen. Het zal mij benieuwen hoe de reactie van het federale niveau zal zijn. Maar ik steek een hand uit om te kijken hoe we dit gezamenlijk kunnen oplossen.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Collega's, ik vind het een beetje oneerlijk. Hier wordt erkend dat er een probleem is, hier wordt erkend dat dat probleem niet aangepakt wordt, dat die instellingen verwaarloosd worden door de Federale Regering. Ik zet daar dan een oplossing tegenover: laat ons zeggen dat we het als Vlaanderen zelf doen. Dan zeggen jullie dat dat ideologisch is en dat men het moet bekijken door de culturele bril. Maar ik bekijk het zo. Volgens mij is dat ook de enige oplossing om tot een goed beheer van die archieven, tot een goed beleid van die instellingen enzovoort te komen. Dat is door het over te hevelen naar het Vlaamse niveau. Want anders blijven we gewoon voortkabbelen en zal er niets veranderen en zal dat allemaal maar blijven verloederen, om de reden die jullie zelf aangehaald hebben: het is een restbevoegdheid. Dat gaat echt niet veranderen met deze regering.

Mevrouw Brouwers, u maakt er een beetje een karikatuur van. U zegt: de oneven en de even stukken gaan verdelen. Ik nodig u uit om eens opnieuw een stukje geschiedenis te lezen, wat er tussen 1970 en 1972 gebeurd is aan de universiteit van Leuven. U zult zien dat dat allemaal zo gek nog niet is wat u zojuist zei.

Minister-president, dat u de verdere splitsing van het federale niveau sciencefiction noemt, dat u niet bereid bent om daarover zelfs iets op tafel te leggen: hieruit onthoud ik, dames en heren, dat het bij de N-VA kan verkeren.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik heb niet de gewoonte tussen te komen, maar dit is een persoonlijk feit.

Ik heb niet gezegd dat ik niet wil gaan voor een verdere splitsing van bevoegdheden die nu op het federale niveau zitten. Ik heb alleen gezegd dat, als iemand denkt dat we voor dit ene kleine deeltje in het grote geheel snel-snel, rap-rap dingen kunnen doen zonder dat ze passen in een grotere staatshervorming, ik dat sciencefiction noem.

Mijnheer Brusselmans, ik stel voor dat u in het federale parlement samen met de N-VA dat voorstel indient. We zullen dan zien hoeveel mensen daarin meegaan. Je leeft ook in een politieke realiteit. Oplossingen suggereren waarvan je al op voorhand weet dat ze toch niet tot een oplossing zullen leiden, dat is interessant voor de galerij, maar dat brengt ons geen stap dichterbij de oplossing van een heikele problematiek. Ik ben partner van iedereen die wat dan ook wil splitsen op het federale niveau en het naar de deelstaten wil brengen. Ik ben daar partner van. Maar ik ben tegelijkertijd ook realist: er is op dit moment heel weinig appetijt om aan een tweederdemeerderheid te geraken en aan een meerderheid in beide taalgroepen. Dat is gewoon de realiteit.

De voorzitter: Minister-president, een persoonlijk feit is iets voor de plenaire vergadering, niet zozeer voor de commissies.

Minister-president Jan Jambon: Het is mij toch gelukt.

De voorzitter: Ja, het is u gelukt. Maar we zitten ook in een andere setting. Ik wist niet goed wat ik moest doen. Maar ik neem aan, collega Brusselmans, dat u niet nog eens een wederwoord wenst. Dat is zeer vriendelijk van u. We hebben nog een agenda af te werken.

Minister-president, ik begrijp dat u even de puntjes op de i wilde zetten.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Stephanie D'Hose aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de compatibiliteit van coronasteunmaatregelen in de cultuur- en evenementensector – 2810 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Karin Brouwers

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Door de coronacrisis werd de toekenning van het overbruggingsrecht in het kader van overmacht tijdelijk versoepeld. Daaronder ressorteert ook het dubbele overbruggingsrecht. Het gaat hier om federale steun aan zelfstandigen die hun activiteit verplicht volledig moeten onderbreken naar aanleiding van de sluitingsmaatregelen. Voor de volledige verplichte sluiting wordt een uitzondering voorzien voor bijvoorbeeld takeaway in de horeca, de toegestane 'Click & Collect' voor de niet-essentiële handelszaken en het vervroegd sluitingsuur voor de nachtwinkels.

Dit is natuurlijk een zeer welgekomen maatregel voor de vele zelfstandigen in de cultuur- en evenementensector omdat zij, zoals wij allemaal weten, al heel lang op slot zijn. Net als de horeca doet met takeaway, pogen ook zij daarom met creatieve en haalbare activiteiten het hoofd boven water te houden. Het organiseren van livestreams is een heel bekend voorbeeld. Ik ben er ook van overtuigd dat de culturele activiteitenpremie daar heel positief toe heeft bijgedragen. Dat heeft ervoor gezorgd dat kleinschalige en mooie livestreams zijn kunnen doorgaan. Dat heeft toch een klein beetje onze nood aan cultuur gelenigd.

Vanuit de cultuur- en evenementensector heb ik nu echter vernomen dat zelfstandigen het dubbele overbruggingsrecht niet mogen combineren met toegestane activiteiten, bijvoorbeeld met een livestream. Geen enkele activiteit mag blijkbaar worden gecombineerd met het dubbele overbruggingsrecht, terwijl dit voor andere sectoren, bijvoorbeeld de horeca, wel mogelijk is door middel van takeaway.

Dat voelt wel een beetje wrang aan, en natuurlijk is die situatie aangekaart in een open brief van een concertorganisator. Hij stelt de vreemde situatie aan de kaak dat wie coronaproof gratis livestreams wil organiseren met behulp van een culturele activiteitenpremie, niet meer in aanmerking komt voor het dubbel overbruggingsrecht. Dat lijkt me op zich wel eigenaardig: iemand die coronaproof wat wil ondernemen, wordt op die manier afgestraft.

Daarom vroeg ik me af, minister-president: hebt u kennisgenomen van die open brief? Hebt u ook dergelijke berichten ontvangen over de culturele activiteitenpremie, waarbij deze problematiek zicht voordoet, en zult u dat meenemen naar het federale beleidsniveau?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw D'Hose, deze problematiek is mij zeker bekend en ik betreur het dat er voor de ene sector wel een uitzondering wordt gemaakt, maar voor de andere niet. Ik heb deze problematiek in het najaar van 2020 reeds aangekaart bij mijn federale collega, minister Clarinval. Samen met Cultuurloket heb ik toen een brief verstuurd, waarin ik enkele alternatieve voorstellen opnam. De voorstellen gaven een indicatie van wat je als begunstigde van het overbruggingsrecht zou kunnen verdienen zonder daardoor jouw dubbel overbruggingsrecht te verliezen. Minister Clarinval is hier jammer genoeg niet verder op ingegaan. Hij wist me te melden dat de bestaande regelgeving blijft gelden voor zelfstandigen in de event- en cultuursector en dat er geen afwijking wordt voorzien. De zelfstandigen die activiteiten uitoefenen, kunnen in principe gebruik blijven maken van de enkelvoudige uitkering voor zover zij voldoen aan de voorwaarden.

Ik heb die open brief dus niet afgewacht. We hebben die demarche al gedaan in de herfst van vorig jaar, en bot gevangen. Maar ik ben ervan overtuigd dat de federale collega's van alle partijen hier er wel op zullen drukken om dat te veranderen, zeker?

Ziedaar mijn antwoord.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Dank u wel, minister-president, voor uw kort maar heel duidelijk antwoord. Ik wou eerst bij u eens nagaan wat de stand van zaken daarrond is. Ik ben heel blij om te horen dat u dat al zo snel in handen hebt genomen. Ik zal dan inderdaad eens informeren bij de collega's van het federale niveau. Ik kan mij voorstellen dat u in die brief dan ook gevraagd hebt om een uitzondering te voorzien, zoals dat het geval is voor de horeca? Oké, ik denk dat het belangrijk is dat we daarin hetzelfde vragen, dus ik zal dat opnemen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Heel kort: ik engageer mij om hetzelfde te doen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de voorstellen van de Taskforce Cultuur voor de verdere ondersteuning van de culturele sector in coronatijden – 2938 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Karin Brouwers

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Minister-president, de Taskforce had een aantal voorstellen op korte termijn gedaan. U zou, samen met collega Crevits, naar de redelijke en haalbare voorstellen kijken. Daarvoor moest ook nog een impactmeting gebeuren. Ik heb al eens een vraag gesteld, over welke van de voorstellen effectief konden worden meegenomen. Mijn laatste vraag daarrond was net voor het paasreces, en ik was net een dag te vroeg, want dat zou 's anderendaags op de ministerraad van de Vlaamse Regering verder besproken worden

Ik neem dus aan dat daar nu meer duidelijkheid over is. Vandaar dat ik nog eens de vraag wil stellen wat daarover in de Vlaamse Regering ondertussen beslist is, en hoe we met die twintig voorstellen van de Taskforce korte termijn verder aan de slag gaan.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Het antwoord is tamelijk eenvoudig. Ik heb u vorige keer gezegd dat die dingen inderdaad 's anderendaags op de ministerraad stonden, als non-paper weliswaar. Dat moet nu dus nog in een besluit omgezet worden. Maar de Vlaamse Regering is mij gevolgd in de vraag van al de twintig voorstellen die de Taskforce korte termijn had gedaan en die zich op Vlaams niveau situeren, want er zijn er ook een aantal die zich op federaal niveau situeren. Al die twintig voorstellen zullen wij helemaal uitvoeren. Dat gaat dus over de korte termijn. We hebben al die voorstellen goedgekeurd.

Wat de timing betreft, moet er op dit moment een onderscheid gemaakt worden tussen voorstellen die in de loop van de opzet van dit traject reeds tot uitvoering zijn gebracht. Er zijn er een aantal. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het extra budget voor Herstel Cultuurekredieten van Hefboom, de verlenging van de eventdeadline van de culturele activiteitenpremie en het organiseren van een derde ronde voorschot- en waarborgregeling door het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO). Kortom, allemaal maatregelen die een positieve impact hebben op zowel activiteiten als interne werkingen deze zomer en in het najaar van 2021.

Mijn administratie is nu bezig met het verder concretiseren en uitwerken van de nieuwe voorstellen die zullen zorgen voor verdere ondersteuning van de sector door onder andere hen verder te stimuleren om in te zetten op innovatietrajecten en door bijvoorbeeld kunstwerken aan te kopen. Mijn administratie werkt daarbij in nauw contact met het kabinet voort aan de concrete uitwerking. Maar principieel zijn al die twintig voorstellen goedgekeurd.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Fijn om te horen dat de voorstellen van de werkgroep, die u ook al aangehaald had als redelijk en haalbaar, nu ook door de Vlaamse Regering bekrachtigd zijn om effectief uit te voeren. Er zijn er al een aantal in uitvoering. Ik denk dat ze ook al effect hebben, bijvoorbeeld Herstel Cultuurekredieten. Ik had daarover een schriftelijke vraag ingediend rond cijfers. Tussen september en december zijn 42 aanvragen ingediend, waarvan er 27 geselecteerd zijn. Gewoon om eens te vergelijken met de start van Herstel Cultuurekredieten in 2018: over 2 jaar, in vergelijking met nu vier maanden, waren er 43 herstelkredieten afgesloten. Het toont toch aan dat de sector er nood aan had en dat hij ook de weg daar naartoe gevonden heeft. Dat is alleszins heel erg positief, ook de andere die nog in voorbereiding zijn rond innovatie, maar ook de aankoop van kunstwerken. Ik denk dat dat de sector opnieuw vooruit zal helpen.

Ik had ook nog een vraag gesteld waar ik nog geen antwoord op gekregen heb. Uiteraard zijn er een aantal zaken die budgettair geen impact hebben – gelukkig misschien –, maar ik denk dat er misschien wel een impact is. Kunt u ongeveer een grootteorde van budgettaire impact meegeven?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Het antwoord is 10 miljoen euro.

De voorzitter: Dat is kort en duidelijk.

Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ook kort en duidelijk: dank u wel.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over de toekomst van de Boekenbeurs – 2856 (2020-2021)

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het advies van het BoekenOverleg en het voortbestaan van de Boekenbeurs – 2873 (2020-2021)

Voorzitter: mevrouw Karin Brouwers

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, we moeten helaas vaststellen dat blijkbaar niemand geïnteresseerd is om Boek.be of de Boekenbeurs over te nemen. Daar lijkt het althans op, nadat anderhalve maand geleden de biedingen konden beginnen. Er is op dit moment nog geen enkel concreet bod binnengekomen – tenzij er vandaag nog iets zou veranderd zijn, waarop u mij dan straks attent kunt maken in uw antwoord. Nochtans hadden volgens het veilinghuis Hammertime, dat door de gerechtelijke mandataris was aangesteld om de overname te regelen, 23 kandidaat-overnemers zich aangemeld.

In uw antwoord op mijn vraag om uitleg van 11 maart 2021 zei u dat de gerechtelijk mandataris aangaf zeker te zijn van een overnemer. Er was aanvankelijk interesse van een aantal steden – Gent, Mechelen, Sint-Truiden, Brugge en Kortrijk – maar alle potentiële kandidaten hebben in principe afgehaakt. De gegadigden hadden in eerste instantie tot begin april de tijd, maar er kwam uiteindelijk geen enkel bod binnen. Er werd dan een tweede biedingsronde afgekondigd, waarbij gezegd werd dat de ondernemingsrechtbank extra tijd heeft gegeven en dat Boek.be tot 21 juni 2021 beschermd zal zijn tegen schuldeisers. Ik neem aan dat tot dan ook de periode loopt dat er alsnog een bod kan uitgebracht worden. Of is dat maandag 26 april 2021? Ook die datum circuleert. Dat is dan nog enkele dagen respijt. Dan zien we of er alsnog concrete interesse is.

Er wordt natuurlijk ook bekeken welke de oorzaken zijn waardoor Boek.be in dergelijke slechte papieren is terechtgekomen en uiteindelijk de Boekenbeurs dreigt te verdwijnen. Er wordt gekeken naar de digitale revolutie die Boek.be voor een stuk gemist heeft, waardoor het ook het toekomstperspectief is kwijtgespeeld. Er zit bovendien ook wel wat sleet op de formule waarbij mensen dienen te betalen en in lange rijen aan te schuiven om de Boekenbeurs binnen te mogen en daar boeken te mogen kopen. Wellicht heeft de tanende aandacht voor de beurs ook te maken met de jammerlijke graad van ontleding in ons onderwijs.

Een aantal mensen uit de letterensector hebben de koppen bij elkaar gestoken. Zij bekijken een andere formule om de Boekenbeurs alsnog voort te zetten. Er wordt gesproken van een Feest van het Boek, een veeleer landelijk evenement waarbij ook de bibliotheken en de boekhandels betrokken zijn in plaats van enkel maar dat ene evenement in Antwerp Expo. Heel veel concreets is over dat nieuwe initiatief nog niet bekend. Ik vind het goed dat er bredere evenementen in heel Vlaanderen georganiseerd worden in plaats van enkel de Boekenbeurs zelf. Minder verheugend is dat ook in dezen minister van staat Jos Geysels als een van de betrokken partijen

terug te vinden is. Diezelfde man was van 2006 tot 2010 voorzitter van Boek.be en is dus toch voor een stuk mee verantwoordelijk voor de neergang van deze vzw.

De vraag is nu hoe het verder moet, want het kind – de beurs – weggooien met het badwater van Boek.be lijkt mij echt niet aangewezen. U liet naar aanleiding van eerdere vragen weten dat het uiteraard niet tot de taken van de Vlaamse overheid behoort om een privé-initiatief als de Boekenbeurs over te nemen. Maar u zei wel dat er, gelet op het belang van dit evenement voor de sector, wat ik onderschrijf, oplossingen zouden moeten worden gevonden om de beurs te kunnen voortzetten. U zei ook dat een mogelijke interventie via de investeringsmaatschappij ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) mogelijk was, en dat u bereid was om die piste – samen met eventuele overnemers – te onderzoeken. Ik had graag vernomen welke stappen daarin ondertussen werden genomen. Is er gesproken met PMV en met eventuele geïnteresseerde ondernemers?

U hebt ook aangekondigd dat er een advies zou worden gevraagd aan het Boeken-Overleg over noodzakelijke stappen voor het voortbestaan van de Boekenbeurs. Dat advies is er intussen gekomen. Ik zou van u willen weten welke aanbevelingen u daaruit distilleert om mee aan de slag te gaan. Hoe gaat u dat verder opvolgen?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Inderdaad, de vrijdag voor de paasvakantie raakte bekend dat er geen overnemer werd gevonden voor de Boekenbeurs. Er waren 23 geïnteresseerden, maar uiteindelijk bracht niemand een bod uit. Boek.be, dat de belangen van de uitgevers vertegenwoordigt, geniet nog twee weken bescherming tegen zijn schuldeisers. Tot dan wordt alsnog naar een overnemer gezocht. Ondertussen – op het moment dat ik deze vraag stel – zal duidelijk zijn of die overnemer gevonden werd of niet.

Een groep Vlaamse uitgevers wachtte de uitkomst van de procedure echter niet af en liet in de pers weten plannen te hebben voor een groot Feest van het Boek, een soort alternatieve boekenbeurs.

Het BoekenOverleg daarentegen bracht ook een advies uit, en vraagt vooral om een versnippering van allerlei initiatieven te vermijden. "Uitgevers en boekhandels moeten eensgezind de ruggengraat vormen van de nieuwe Boekenbeurs, dus niet in gespreide slagorde. Ik sluit niet uit dat we zelf initiatief nemen om de violen te stemmen", liet de voorzitter van het BoekenOverleg, Jos Geysels, in de krant De Standaard optekenen.

We citeren alvast enkele belangrijke passages uit het advies. Daarin staat onder andere: "We presenteren een eerste schets van een Boekenbeurs 2.0, een landelijk evenement (...) Dit evenement genereert jaarlijks zoveel media-aandacht, publieksinteresse en economische stimulans, dat het verdwijnen ervan een aderlating zou zijn." Het blijkt dus uit het advies dat men echt wel pleit voor één centraal evenement. "Het BoekenOverleg is over een ding zeer duidelijk: de Boekenbeurs kan alleen succesvol zijn als zij gedragen wordt door het gehele boekenvak. Een boek vertegenwoordigt meer dan alleen een commercieel belang. De Boekenbeurs is idealiter een feest waarop boeken en hun auteurs centraal staan en waarop de ontmoeting tussen verhalen en lezers worden gestimuleerd. Tegelijkertijd zijn we van mening dat de Boekenbeurs georganiseerd moet worden door de commerciële spelers in het boekenvak. Zonder degenen die het boek uitgeven en verkopen is de Boekenbeurs niet mogelijk. Maar", gaat het advies verder, "de vernieuwde Boekenbeurs moet ook naar buiten treden en actief op zoek gaan naar nieuwe, of sociaal-economisch en fysiek minder mobiele lezers. Naar de stellige overtuiging van het BoekenOverleg zal de vernieuwde Boekenbeurs een nog grotere impact hebben als de traditionele beurs, met haar evidente aantrekkingskracht voor de media,

vergezeld gaat van tal van evenementen door heel Vlaanderen.”. Dan volgen een aantal voorbeelden.

“De Boekenbeurs staat uiteraard niet op zich. Het evenementiële karakter van de beurs kan een belangrijke dynamiek op gang brengen voor het letterenbeleid zoals wij dat uiteen hebben gezet in het Memorandum (...). Elk jaar staan alle auteurs, uitgevers, boekhandelaars, organisatoren en bibliothecarissen elf dagen lang klaar om voor het oog van de camera te laten zien wat bijvoorbeeld leesbevordering en een inclusieve literatuur in de praktijk betekenen. We roepen de Vlaamse en de lokale Overheden dan ook op de Boekenbeurs niet alleen gericht te steunen, maar dit evenement ook te benaderen als een fundamenteel instrument voor het verder optimaliseren en implementeren van het flankerende beleid, waarvan de krijtlijnen zijn uitgetekend in de beleidsnota Cultuur en het Vlaams Regeerakkoord”.

Dat is een zeer duidelijk advies, minister-president, met enerzijds de aandacht voor een centraal georganiseerde beurs, anderzijds decentraal gepaard gaande met extra initiatieven. Men vraagt naar steun omdat men het event wil inschrijven in het beleid van de regering, die in het regeerakkoord toch wil inzetten op leesbevordering.

Heel concreet zijn mijn vragen aan u: wat is de precieze stand van zaken in verband met de Boekenbeurs op de dag van vandaag?

Twee: wat is uw reactie op het advies van het BoekenOverleg, waaruit ik ruim heb geciteerd, en de hoofdlijnen heb weergegeven?

Drie: op welke manier wilt u de Boekenbeurs 2.0 – centraal plus decentraal – ondersteunen als instrument om beleidsdoelstellingen uit de beleidsnota Cultuur en het regeerakkoord, zoals leesbevordering en inclusieve literatuur, innovatie en internationalisering mee vorm te geven?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: De huidige stand van zaken is door de vraagstellers al gekaderd. Er waren geen biedingen en de periode voor bieding is verlengd tot 26 april 12 uur 's middags. Het is dus nog wachten tot na het weekend of er dan wel iets uit komt.

Zoals naar aanleiding van voorgaande vragen hierover aangegeven, is de Boekenbeurs een privé-initiatief, dat eigendom was van en georganiseerd werd door Boek.be. Ik blijf dan ook bij mijn standpunt dat het niet aan de Vlaamse overheid is om een ab initio commercieel geïnspireerde beurs zelf te gaan organiseren. De Boekenbeurs was een initiatief van de profitspelers in het boekenvak en zou dit ook in een eventuele toekomstige versie moeten blijven.

Ik gaf in een vorig antwoord wel aan dat ik steeds bereid ben om met eventuele overnemers te bekijken of en zo ja, welke ondersteunende rol de Vlaamse overheid daarin kan spelen. Maar zoals u ook al aangeeft, werd er, ondanks de interesse van heel wat kandidaten, geen overnamebod uitgebracht. Er is dus momenteel geen piste voor een continuering van de Boekenbeurs zoals die bestond of voor de overname van Boek.be.

In zijn uitgebrachte advies gaf het BoekenOverleg ook aan dat de Boekenbeurs georganiseerd moet worden door de commerciële spelers in het boekenvak. Dat advies was ook in de eerste plaats gericht aan eventuele overnemers. Het advies formuleert met name een aantal belangrijke aandachtspunten waarop een Boekenbeurs 2.0 zou moeten inzetten en geeft vooral ook aan dat het BoekenOverleg ten volle bereid is om hier mee over na te denken. Ik kan mij bij de doelstelling en de

inhoud van het advies dus perfect aansluiten, maar jammer genoeg is een overnemer voor de Boekenbeurs dus nog niet gevonden.

Op welke manier ik de Boekenbeurs 2.0 wil ondersteunen? Zoals al gezegd, ben ik graag bereid om met initiatiefnemers rond een nieuwe Boekenbeurs 2.0 – of dat nu overname van Boek.be of een nieuw initiatief is, ik denk eerder dat de uitgevers samen een nieuw initiatief gaan nemen – samen te zitten en te kijken welke rol de Vlaamse overheid hierin kan spelen om met name ook de aandacht voor leesbevordering, inclusieve literatuur, innovatie en internationalisering volop aan bod te laten komen. Het is nu echter in de eerste plaats aan de boekensector om het initiatief te nemen. Vanzelfsprekend kan daarbij ook een beroep gedaan worden op de expertise die onder andere bij het BoekenOverleg, Literatuur Vlaanderen en Iedereen Leest zit.

Ik doe dus een aanbod aan mogelijke overnemers. De Vlaamse overheid gaat niet zelf overnemen, de Vlaamse overheid gaat niet zelf de Boekenbeurs organiseren. Maar we willen wel met initiatiefnemers rond de tafel gaan zitten over hoe we kunnen ondersteunen. Dat is een aanbod. Dat kan over veel middelen gaan, maar ook over de expertise die in de verschillende organisaties zit die door de Vlaamse overheid gesponsord worden. Ik herhaal hier dus mijn oproep voor mensen die eraan denken om hierrond initiatief te nemen. Wij hebben ook al met een aantal partijen contact gehad. Laten we rond de tafel gaan zitten om te kijken dat die Boekenbeurs 2.0 inderdaad van start gaat, centraal en decentraal. Die formules kunnen allemaal bekeken worden, maar de doelstelling waarnaar aandacht moet gaan heb ik net geformuleerd.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, ik ga ervan uit dat uw herhaalde aanbod tot steun, om te faciliteren, om te ondersteunen inzake de toekomst van de Boekenbeurs, intussen luid gehoord is binnen de letterensector, dat men er zich van bewust is dat de Vlaamse overheid daar een rol wil spelen, niet om een privé-initiatief over te nemen, maar wel om te faciliteren. Het lijkt mij zeer goed dat die bereidheid er is. Ik hoop dat dat zeker gehoord wordt en ook tot concreet resultaat leidt wanneer op 26 april om 12 uur de uiteindelijk verlengde biedingsronde afgesloten wordt.

Ik onthoud ook dat initiatief Boekenbeurs 2.0. Ik wil een beetje de vergelijking maken met Nederland, waar je in de Boekenweek een gelijkaardig Feest van het Boek hebt, maar waarbij er in heel het land activiteiten ontplooid worden, in bibliotheken, boekhandels, allerlei culturele centra enzovoort.

Ik zou het echter wel een troef voor Vlaanderen vinden als dat gekoppeld kan blijven aan het ook daadwerkelijk plaatsvinden van een boekenbeurs, trouwens een initiatief dat men ons in Nederland benijdt. Ik weet van Nederlandse auteurs die te gast waren in Antwerp Expo, dat die met grote ogen kijken naar het succes en de aantrekkingskracht van zo'n massa-evenement waarop het boek, de auteur centraal staat en waar heel veel geïnteresseerde lezers op afkomen, omdat het ook een heel laagdrempelig initiatief is en tegelijkertijd toch een heel leesbevorderend karakter heeft. Het is in mijn ogen niet alleen een stukje erfgoed, maar het heeft ook een grote economische impact, van ettelijke miljoenen euro's, voor heel de boekensector.

Ik hoop dus dat er alsnog tegen maandag concrete interesse is, en vooral dat er een bod wordt uitgebracht. Misschien in de filosofie van 'never waste a good crisis': dit kan wel eens een kantelmoment zijn, waarbij nieuwe initiatieven worden gekoppeld aan die oude vertrouwde Boekenbeurs, waarbij dan de hele letterensector de schouders eronder zet. Ik denk dat dat echt wel moet kunnen slagen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister-president, dank u wel voor uw antwoord. Ik wil toch nog voor één ding waarschuwen: versnippering zou geen goed idee zijn. Ik ben het in die zin zeker eens met de voorzitter van het BoekenOverleg, die, in tegenstelling tot wat de heer Janssens beweert, wel degelijk het vak kent en weet waarover hij spreekt. Het initiatief dat er mogelijk zou komen van een soort alternatieve boekenbeurs of diverse boekenbeurzen, telkens dan met een beperkt aantal spelers, een beperkt aantal uitgeverijen die de handen in elkaar slaan, waarbij andere dan weer daarvantussen vallen en misschien iets anders zullen doen, zou geen goede zaak zijn. Het zou helemaal niet goed zijn mocht men in maart een kleinere boekenbeurs krijgen in Kortrijk met een aantal spelers, en vervolgens in mei in Brussel met nog een aantal andere spelers, en dan in Flanders Expo in Gent in september. Dan gaat men het momentum dat nu wordt gecreëerd door de Boekenbeurs, voor een stuk verliezen. Nu hebben we dat heel welbepaald ogenblik in het najaar dat iedereen al zo goed kent en waar iedereen naar uitkijkt, en dat ook heel veel media-aandacht genereert. Ik denk dat het zijn betrachting is, en de betrachting van het hele BoekenOverleg, nog steeds, om vooral dat te verkrijgen. Minister-president, ik denk dat u dat misschien toch ook wel moet benadrukken, dat Vlaanderen daar de schouders onder moet zetten, dat het beducht moet zijn wat dat betreft. Dat decentrale betekent immers dat men in Vlaanderen op hetzelfde moment wel heel wat dingen doet, maar dat op het moment dat de Boekenbeurs plaatsvindt, in Antwerpen of gelijk waar, maar misschien het best nog steeds in Antwerpen. Dit wil ik toch nog echt wel benadrukken. Dit is wat speelt, denk ik. Ik wil er echt voor pleiten dat alle uitgeverijen en boekhandels samen de handen in elkaar slaan om te gaan voor één moment, zodat we dat zeker niet verliezen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Collega's, dank u wel voor de vraag. Minister-president, dank u wel voor het antwoord. Ik deel eigenlijk de overtuiging van collega Meuleman. Voor heel veel mensen is de Boekenbeurs een feest, en dat is op een feestdag. Voor mij persoonlijk markeert dat ook zowat het begin van de winter. Ik kan de winter niet ingaan zonder naar de Boekenbeurs te zijn geweest. Ik denk ook dat we echt moeten kunnen streven naar één momentum. Natuurlijk kan dat op een andere locatie gebeuren of kan er een andere aanpak zijn. Dat ene grote moment wordt trouwens nu al geflankeerd. Zo houdt Standaard Boekhandel in diezelfde week ook zijn boekenfeest, doet het ook allerlei acties. De winkels worden opengegoid, er zijn drankjes, hapjes enzovoort. Wat dromen we ervan om dat weer te kunnen beleven. Ik onderschrijf dus dat, als er moet worden gezocht, dat ene feestmoment niet verloren mag gaan, dat er geen versplintering mag zijn.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Collega's, alleszins bedankt om de vraag te stellen. Het is toch wel goed dat in deze commissie deze vragen geregeld worden gesteld, zeker uit liefde voor het boekenvak. Dat is toch belangrijk.

De heer Janssens verwijst naar Nederland – terecht, maar die traditie is daar ingeworteld en ingebakken. In Nederland wordt nog altijd veel meer gelezen dan in Vlaanderen, niet alleen in kwantiteit, want ze zijn daar met veel meer, maar je hebt ook veel meer regionale kranten en dergelijke.

Ik vind ook dat versnippering geen goede zaak zou zijn. Dat we in die week allerlei activiteiten organiseren, dat de openbare omroep dat ondersteunt, zoals hij nu ook vanwege corona heeft gedaan – wat ook wel zeer goed was. We moeten inderdaad dat centrum hebben. Dat is inderdaad de aantrekkingspool. Het is geen enkel probleem dat er daarnaast decentraal van alles kan gebeuren in die week.

Minister-president, u hebt de vorige keer gezegd dat uw deur openstaat. U bent bereid om met iedereen te overleggen en te zoeken naar oplossingen. Maar het moet inderdaad van de hele sector komen. Ze moeten elkaar vinden. Het zal inderdaad nog wat zoeken en tasten zijn, maar laat ons hopen dat het snel kan gebeuren, dat we toch met iets nieuws kunnen starten en dat het beter is dan het vorige.

Het blijft dus nog even afwachten. Maar als wij hier er de nodige aandacht aan blijven geven, dan zal de sector dat wel kunnen volgen.

Karin Brouwers (CD&V): Iedereen zit natuurlijk te wachten op volgende week, of er dan al dan niet een nieuwe initiatiefnemer zal zijn voor de Boekenbeurs. Laten we hopen dat het allemaal weer opnieuw kan, met een bijzonder grote Boekenbeurs met een enorm bereik. Als daar decentraal zaken aan kunnen worden gekoppeld, des te beter. Allemaal voor de winter, want dan sluit je je al eens meer op met een boek, collega Segers, dat klopt.

Anderzijds wil ik toch nog heel even nuanceren. Ik vind dat er eigenlijk permanent aandacht mag zijn voor boeken, en dat we de autonomie van de steden en gemeenten moeten respecteren. Als zij op bepaalde andere momenten in het jaar ook aandacht vragen voor boeken, dan moet dat ook nog kunnen. Hopelijk gaan we niet zo ver om te zeggen dat nu iedereen per se in de periode van de Boekenbeurs rond het boek moet werken en de rest van het jaar dan niet. Ik denk niet dat dat de bedoeling is.

Ik begrijp dat men een groot evenement wil waar de zaken aan worden opgehangen. Dat is versterkend en heel belangrijk. Er mag echt nog meer gebeuren voor het boek. Dat is daarin ons standpunt.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik merk een heel grote eensgezindheid in de commissie. Dat is natuurlijk goed, want ik deel ook die mening. Ik wil ook een groot boekenfeest, op een moment en op een plaats. Wat mij betreft ook het liefst Antwerpen. Decentraliseren is een heel goede zaak wanneer er centraal een groot feest is. Met alleen maar decentralisatie gaat het momentum volledig voorbij. Maar we moeten wel initiatiefnemers vinden die het initiatief willen dragen.

Er zijn twee verschillende dingen. Je kunt Boek.be overnemen, maar je kunt ook een boekenbeurs organiseren zonder Boek.be over te nemen. Als er maandag geen biedingen binnen zijn, betekent dat niet dat de Boekenbeurs verloren is of dat een boekenbeurs verloren is.

Ik zal in alle contacten met initiatiefnemers het standpunt dat in deze commissie breed wordt gedragen, om toch dat centrale feest te behouden, zeker meenemen, absoluut. Dat is ook mijn betrachting. Wij zijn allemaal opgegroeid met die Boekenbeurs. Het is niet alleen melancholie en sentiment, het is ook gewoon noodzakelijk om het boek de aandacht te geven die het verdient.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Ik merk inderdaad veel brede steun en sympathie voor een initiatief als de Boekenbeurs, die trouwens voor het eerst werd georganiseerd in 1931. Daardoor heeft zij al heel wat harten veroverd en kan zij hier, over alle partijgrenzen heen, heel veel steun vinden. Er is al het herhaaldelijke aanbod van de Vlaamse Regering om een ondersteunende rol te spelen om dat evenement en het duurzaam organiseren ervan te kunnen blijven faciliteren. Ik hoop dus dat we, mijnheer Meremans, bij de volgende vraag die we hierover in deze commissie ongetwijfeld zullen stellen, beter nieuws hebben en dat er uiterlijk maandag een overnemer gevonden zal zijn. Ik hoop dat we dan concreet kunnen

werken, of dat in elk geval de sector opnieuw concreet kan beginnen te werken aan opnieuw, eindelijk, weer een fysieke boekenbeurs in het najaar.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord

Elisabeth Meuleman (Groen): Ik heb niet zoveel meer toe te voegen. Ik ben ook blij met de consensus, met het feit dat iedereen vindt dat we ervoor moeten zorgen dat er geen versnippering komt en dat iedereen de handen in elkaar slaat om een evenement te organiseren in een geüpdatete vorm en met een aantal nieuwe initiatieven en een nieuwe dynamiek. Iedereen is zich daarvan bewust. We moeten die combinatie maken, met voldoende steun van de Vlaamse Regering. Ook daar heb ik een duidelijk engagement gehoord, minister-president. Heel wat doelstellingen van de Vlaamse Regering lopen parallel als het gaat om de leesbevordering, die toch zo belangrijk is. We moeten dat benutten en de handen in elkaar slaan met mogelijke initiatiefnemers. U hebt het signaal gegeven. Ik hoop dat het gehoord wordt en dat er binnenkort positief nieuws komt.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.